

- матеріалів / Укр. бібл. асоц. ; редкол. : В. С. Пашкова, В. В. Загуменна, І. О. Шевченко, Я. Є. Сошинська, О. В. Васильєв. — Київ : УБА, 2014. — С. 29—32.
22. Шейко В. Підготовка нової генерації бібліотечних фахівців: стан та перспективи / В. Шейко, Н. Кушнарєнко // Вісник Книжкової палати. — 1999. — № 4. — С. 19—21.
23. Ярошук В. Створення позитивного іміджу бібліотеки / В. Ярошук // Культура України XXI століття : діяльність культурологічних закладів у сучасних ринкових умовах : зб. матер. регіональної наук.-практ. конф., 30 листоп. — 1 груд. 2001 р. / Держ. акад. кер. кадрів культури і мистецтв, Рівненський держ. гум. ун-т. — Київ; Рівне, 2001. — С. 32—39.
24. Acerro H. The Librarian Stereotype in Current Films / Heather Acerro. — Mode of access: <http://besser.tsoa.nyu.edu/impact/f01/Papers/Acerro/finalpaper.html>. — Title from the screen.

25. Walker S. The librarian stereotype and the movies / S. Walker, V. L. Lawson. — Mode of access: <http://wings.buffalo.edu/publications/mcjrnl/v1n1/image.html>. — Title from the screen.

В статтє рассмотрєны обязательные профессиональные компетентности библиотекаря как профессии будущего в Украине, намечены пути трансформации библиотечного образования и направления дальнейшего развития библиотечного дела.

The article deals with the required professional competence as a librarian profession of the future in Ukraine and ways of transformation of library education and opportunities for further development of librarianship.

Надійшла до редакції 21 березня 2017 року

УДК 021.027.625

Людмила Рабаданова,
кандидат філософських наук,
головний методист науково-методичного відділу
Державної бібліотеки України для юнацтва

Пріоритетні напрями роботи бібліотек для юнацтва

Проаналізовано стратегічні напрями діяльності бібліотек для юнацтва в контексті реалізації Цілей сталого розвитку ООН (2016—2030 рр.). Досліджено характерні особливості роботи юнацьких бібліотек у світлі таких питань сталого розвитку українського суспільства, як проблеми бідності та безробіття, забезпечення здорового способу життя громадян, сприяння підвищенню якості освіти, гендерної рівності, екологічної освіти, формування відкритого та мирного суспільства.

Ключові слова: Цілі сталого розвитку, Організація Об'єднаних Націй, бібліотеки для юнацтва, сталий розвиток суспільства.

Підвищення професійного рівня бібліотекарів передбачає залучення до розв'язання актуальної суспільної проблематики, що дасть установам змогу брати участь у соціально-економічних трансформаціях соціуму та довести вагоме значення власних напрацювань. У цьому контексті розглянемо питання реалізації в Україні Цілей сталого розвитку (далі — ЦСР) — комплексної програми, затвердженої 25 вересня 2015 року на засіданні Генеральної Асамблеї ООН у Нью-Йорку на період 2016—2030 рр.

Порядок денний ООН містить 17 ЦСР і 169 завдань, які їх конкретизують та охоплюють різноманітні сфери діяльності суспільства — питання соціально-економічного розвитку та конкурентоспроможності країн, їх екологічної та енергетичної безпеки, глобального партнерства для розвитку. ЦСР не є юридично обов'язковими, проте мобілізація світової спільноти довкола загальних цілей та завдань сприятиме отриманню оптимального результату в суспільному розвитку.

Серед попередніх теоретичних напрацювань з цієї тематики виокремимо дослідження В. Пашкової,

що найбільш дотичні до запропонованої публікації. Дослідниця проаналізувала роль бібліотек у сфері реалізації глобальних ЦСР, охарактеризувала адвокаційну діяльність Міжнародної федерації бібліотечних асоціацій та установ (IFLA) та плани Української бібліотечної асоціації (УБА) щодо посилення адвокаційної складової діяльності у світлі активізації бібліотек та визнання їх важливими гравцями у сфері реалізації ЦСР [6]. Зауважимо також про аналіз концепту сталого розвитку крізь призму побудови екологічнобезпечної соціально-орієнтованої економіки [4] або впливу економічних, соціальних та екологічних проблем на економічне зростання в умовах глобалізації [3].

Метою статті є аналіз співвідношення специфіки діяльності юнацьких бібліотек України з міжнародною резолюцією ООН щодо цільових показників суспільного розвитку.

Об'єктом дослідження є стратегічні напрями роботи бібліотек України для юнацтва з реалізації в Україні ЦСР, визначених у резолюції ООН на період 2016—2030 рр.

Предметом дослідження є перспективні напрями діяльності юнацьких бібліотек України.

Співвідношення з діяльністю бібліотек має 10 завдань 16 ЦСР — "Забезпечити доступ громадськості до інформації та захистити основні свободи відповідно до національного законодавства і міжнародних угод", 4 завдання 11 ЦСР — "Активізувати зусилля із захисту та збереження все-світньої культурної і природної спадщини" та 8 завдань 17 ЦСР — "Розширити використання високо-ефективних технологій, зокрема інформаційно-комунікаційних технологій". Адже бібліотеки реагують на забезпечення інформаційних потреб людей і разом зі ЗМІ забезпечують передачу знань, що робить ці установи необхідними для становлення відкритого та демократичного інформаційного суспільства. Крім того, місією усіх бібліотек є підвищення рівня інформаційної культури соціуму, сприяння захисту основних свобод особистості, полегшення адаптації до великого масиву різнопланових знань, що характеризують сучасний інформаційний простір, допомога у здобутті навичок доступу до інформації та подальшої роботи з нею.

Далі зосередимо увагу на діяльності саме юнацьких бібліотек, для яких характерні певні особливості у можливостях реалізації ЦСР: визначальним критерієм для завдань, які постають перед бібліотеками, є їхня цільова аудиторія. Для впровадження ЦСР важливим є максимальне залучення до ефективної комунікації всіх структурних підрозділів юнацьких бібліотек та їх зовнішніх партнерів.

3-поміж ЦСР, реалізації яких може сприяти діяльність бібліотек для юнацтва, виокремимо такі: подолання проблем бідності та безробіття, забезпечення здорового способу життя громадян, супровід освіти всіх рівнів та сприяння підвищенню її якості, створення умов для гендерної рівності та подолання гендерної дискримінації, здійснення екологічної просвіти, формування відкритого та мирного суспільства. Звичайно, участь юнацьких бібліотек у впровадженні зазначених ЦСР уже відбувається в контексті виконання їх традиційних функцій: комунікативної, інформаційної, освітньої та культурної. Водночас розв'язання проблем, визначених у ЦСР, збагачує бібліотечну діяльність новим змістом.

Отже, які дії юнацьких бібліотек можна співвіднести з подоланням проблем бідності та безробіття (що є ЦСР № 1 та 8):

- інформування користувачів стосовно правових основ працевлаштування та актуальних професій, адже бібліотечні спеціалісти "здійснюють просвітницьку, інформаційну та соціальну допомогу шляхом надання послуг про спектр професій та варіанти їх отримання" [1, с. 4];

- проведення тренінгів з питань ефективного працевлаштування, надання допомоги користувачам у написанні резюме чи супровідного листа, ознайомлення із правилами проходження співбесіди та надання доступу до безкоштовного Інтернету для пошуку роботи;

- підтримка заходів уряду, громадських організацій чи окремих осіб, які спрямовано на поліпшення добробуту та підвищення життєстійкості людей;

- ознайомлення користувачів з інформацією про гранти для розвитку малого бізнесу;

- інформування про можливості працевлаштування та вакантні посади;

- співпраця із центрами зайнятості, центрами профілактики та лікування наркотичної залежності для підтримки, відновлення і соціальної участі неадаптованих у суспільстві осіб;

- використання колективу, фондів, технологій і площ установи для співпраці з громадськими організаціями, навчальними закладами, засобами масової інформації, місцевими органами влади, в контексті боротьби із проблемою бідності;

- здійснення підтримки та популяризація участі в благодійних акціях, безпосередня участь у передачі речей малозабезпеченим людям чи родинам;

- проведення лекцій, майстер-класів, вебінарів, які надають практичні знання, вміння та навички і можуть допомогти людям покращити матеріальне становище;

- проведення навчання для потенційних підприємців серед безробітних і малозабезпечених осіб, зі складання ефективного бізнес-плану.

Розглянемо також Ціль сталого розвитку № 3 — "Забезпечення здорового способу життя та зниження глобальних та національних ризиків для здоров'я". Саме юнацькі бібліотеки приділяють цій проблематиці значну увагу, адже їхня робота спрямована на особистість, що стає на шлях самовизначення та потребує оптимального використання фізичних й інтелектуальних здібностей.

Важливо, щоб питання здорового способу життя в бібліотеках передбачало постійні інновації у формах і тематиці заходів, надавало можливості практичного застосування інформації. Приміром, у контексті здорового способу життя для юнацтва сьогодні є актуальним питання здорового та збалансованого харчування, профілактика комп'ютерної залежності, вплив різноманітних гаджетів на соціально-психологічне здоров'я людини, заняття спортом у співвідношенні з цілями, які молодь встановлює перед собою, та збереження здоров'я, як основного пріоритету, під час їх досягнення.

Отже, що можуть робити бібліотеки для реалізації ЦСР у галузі охорони здоров'я юнацтва та молоді:

- організувати інформаційні заходи про фізичну рухливість, які мотивують юнацтво та молодь до занять спортом (наприклад, за допомогою прикладів життя та досягнень видатних спортсменів, зустрічей з ними, читання та обговорення біографії людей, які досягли успіхів у спорті, популяризації книг про ті напрями активності, які нині на часі — східні практики із вдосконалення тіла і духу — йогу, цигун);

- проводити майстер-класи з різних видів спорту та фізичної активності, запрошувати до спільних занять фізкультурною;

— популяризувати діяльність бібліотек з питань здорового способу життя за допомогою соціальних мереж, оперативної та актуальної інформації на веб-порталі установи та в ЗМІ;

— інформувати юнацтво про важливість профілактичних медичних обстежень.

Для кореляції діяльності юнацьких бібліотек із ЦСР, яка стосується здоров'я, потрібно докладніше інформувати з тих питань, що становлять її завдання. Зокрема, варто приділити увагу таким проблемам: безпека на дорозі та наслідки дорожньо-транспортних пригод у разі порушення правил дорожнього руху, охорона репродуктивного здоров'я, захворювання внаслідок впливу небезпечних хімічних речовин, забруднення й отруєння повітря, води і ґрунтів антропогенного характеру. Звичайно, бібліотечні фахівці мають креативно підходити до презентації зазначених тем, перетворюючи спілкування з аудиторією на інтерактивну гру та використовуючи діалогічні методи роботи. Адже серед молоді інформація буде мати відгук лише у випадку відкритої взаємодії, спілкування та обміну інформацією у наочній та емоційно-насиченій формі, що полегшує сприйняття та краще запам'ятовується.

Для формування здорового способу життя за допомогою бібліотечних засобів необхідно створити цілісну систему інформаційного забезпечення сфери охорони здоров'я. Така система "потребує інноваційних змін: упровадження нововведень, налагодження соціального партнерства, розширення асортименту та підвищення якості бібліотечних послуг і сервісів, використання проектного, кадрового менеджменту, комплексу маркетингу та фандрайзингу, елементів адвокатури, PR-технологій, розвитку різних форм соціального партнерства" [3, с. 19].

Наступна ЦСР (№ 4), про яку зауважимо в контексті роботи з молоддю, присвячена якісній, справедливій та рівноправній освіті. Завданнями, що її конкретизують, є набуття потрібних для працевлаштування навичок і готовності до життя, рівні права для всіх в питанні доступу до дошкільної, професійно-технічної та вищої освіти.

Бібліотеки для юнацтва сприятимуть виконанню цих завдань, якщо:

— супроводжуватимуть три головні групи учасників освітнього процесу, тобто педагогів, учнів і студентів та колеґ-бібліотекарів, традиційними й електронними інформаційними ресурсами щодо ефективних методів освіти та самоосвіти;

— надаватимуть безкоштовне та зручне місце для навчання та роботи. Зокрема, бібліотеки є місцем для бюджетного коворкінгу, безкоштовним мультимедійним простором, що обладнаний необхідними засобами для проведення тренінгів, семінарів, суспільних лекцій, презентацій, засідань, "мозкових штурмів". Бібліотека слугує місцем зустрічей, навчання, обміну думками та ідеями творчих, активних людей, що сприяє зростанню рівня освіченості у суспільстві;

— вивчатимуть навчальні програми, щоб надавати кваліфіковану інформаційну допомогу педаго-

гічним працівникам різних категорій — учителям, заступникам директорів із виховної роботи, педагогам-організаторам з урахуванням змін навчальних програм;

— налагоджуватимуть роботу з педагогічними колективами, організуватимуть предметні тижні, Дні інформації з різних навчальних дисциплін, що сприятиме професійному вдосконаленню педагогічних кадрів;

— створюватимуть курси та розмовні клуби з вивчення іноземних мов і вдосконалення української, адже знання мов є важливим чинником для розширення кругозору, підвищення освітнього рівня, перспектив самоосвіти, створення комфортного мовного середовища та подолання мовного бар'єра;

— популяризуватимуть читання як засіб навчання впродовж життя, розширення словникового запасу та світогляду, розвитку критичного мислення та тренування мозкової активності;

— реалізуватимуть проекти, спрямовані на підвищення медіаграмотності, вміння користуватися електронною поштою, Інтернетом та налаштуваннями конфіденційності;

— проводитимуть тренінги та майстер-класи з інформаційної грамотності, які навчатимуть роботи з інформацією: як розпізнавати різноманітні маніпуляції та верифікувати неправдиві відомості (так звані фейки);

— проводитимуть веб-уроки, онлайн-заняття, цикли бесід про "нетикет" (етикет в Інтернеті), про те, як бути свідомим медіакористувачем;

Для становлення рівноправної та корисної освіти на всіх рівнях бібліотеки для юнацтва можуть ознайомлювати користувачів з такими питаннями:

— протистояння корупції в освітніх закладах задля підвищення якості викладання та наближення до об'єктивної оцінки знань;

— інноваційні напрями розвитку науки;

— міжнародні курси та навчальні програми;

— можливості юнацтва для літературної творчості (наприклад, інформація про міжнародний письменницький марафон National Novel Writing Month (скорочено — NaNo WriMo), який щорічно розпочинається 1 листопада і до якого можуть долучитися всі охочі);

— перспективи реалізації потенціалу талановитої молоді в різноманітних аспектах: практичному (обдарованість у ремеслах, спорті), пізнавальному (високі інтелектуальні здібності в різних сферах), художньо-естетичному (хореографічна, сценічна, літературно-поетична, образотворча та музична обдарованість), комунікативному (лідерські здібності), духовно-ціннісному (обдарованість у створенні духовних цінностей);

— премії, гранти, державна підтримка у продовженні навчання, стажування у вітчизняних і закордонних навчальних та наукових закладах, забезпечення відповідного робочого місця для обдарованої молоді.

Отже, для впровадження ЦСР, що спрямована на всебічну якісну освіту, сучасна бібліотека для юнацтва

та молоді має інтегруватися в культурно-освітній простір країни та активно співпрацювати зі школами, вищими навчальними закладами, музеями, естетичними центрами у галузі освітньо-виховної діяльності.

Ще одною важливою ЦСР (№ 5), у реалізації якої бібліотеки для юнацтва та молоді можуть взяти участь, є створення умов для гендерної рівності. Подолання гендерних стереотипів та дискримінації у сучасному суспільстві є актуальною проблематикою, адже порушує питання фемінності та маскулітності, дотримання статево-рольових норм і типової для певної статі поведінки, соціальні стереотипи щодо професійних і сімейних ролей чоловіків та жінок.

Головною причиною виникнення гендерних стереотипів і, як наслідок, дискримінації є необізнаність людей у сфері гендерної проблематики. Саме тому бібліотеки для юнацтва є важливим культурним інститутом, який може надати відкрити та корисну інформацію щодо подолання проблем гендерної нерівності у суспільстві. Адже тиск гендерних стереотипів починається в дитинстві та триває впродовж життя особистості з набуттям досвіду соціальної взаємодії. Отже, розуміння гендерної проблематики є однією з гарантій стабілізації міжособових стосунків між представниками різної статі.

Важливою є робота бібліотек з інформування представників органів влади, науковців, освітян, керівників і працівників державних установ, оскільки від них залежить становлення нормативно-правової бази, ухвалення управлінських рішень, освітньо-виховні та наукові тенденції суспільства, які мають бути відкритими до трансформацій.

Для подолання проблематики гендерної дискримінації бібліотеки для юнацтва мають:

- акцентувати увагу на рівних можливостях обох статей щодо розкриття потенціалу у всіх сферах життя;
- порушувати табуовані теми (про соціальне значення подолання сексизму та бодішеймінгу — осуду зовнішніх ознак людини, що виходять за межі загальноприйнятих стандартів суспільства, харчові розлади, відношення до власного тіла в контексті соціальних стереотипів);
- розширювати діяльність з відстоювання прав і можливостей обох статей;
- надавати місце для зустрічей і заходів, що сприяють встановленню рівноправності між жінками та чоловіками;
- протистояти сексизму в культурі та медіа-просторі.

Головним аспектом у питанні гендерного просвітництва бібліотек для юнацтва та молоді є розширення тематики, оскільки сьогодні це одна з найменш розкритих проблем у діяльності юнацьких та молодіжних книгозбірень. Для реалізації Цілі сталого розвитку щодо гендерної рівності та подолання дискримінації юнацькі та молодіжні бібліотеки у соціокультурній та видавничій роботі мають розкривати такі питання: "законодавство у сфері гендеру, історичний аспект проблеми, гендерна політика в Україні, гендерні ролі та стереотипи, фемінізм як

попередник гендеру, історія жіночих рухів, гендерна асиметрія у політиці, нерівність чоловіків і жінок на ринку праці, проблеми гендерного насильства і дискримінації, гендерні відносини в родині, гендер і ЗМІ, роль гендерної освіти у вирішенні проблем рівності статей, гендерні проблеми регіону" [6, с. 8].

Низку ЦСР (№ 6—7, 12—15) спрямовано на розв'язання екологічної проблематики. Оскільки здійснення екологічної просвіти давно є важливою частиною діяльності бібліотек для юнацтва та молоді, установи можуть розширювати роботу в напрямі екологічних проблем, на яких акцентовано увагу в Цілях. Серед них — раціональне використання водних ресурсів, зокрема Світового океану, сучасне енергопостачання, раціональне освоєння й ефективне використання природних ресурсів, захист та відновлення екосистем суші, щодо пом'якшення гостроти та послаблення наслідків зміни клімату, адаптації до них і раннього попередження.

Ще одною важливою ЦСР (№ 16), у виконанні якої можуть бути корисними бібліотеки для юнацтва та молоді, є формування відкритого та мирного суспільства, що характеризується спрямуванням до інновацій, дотриманням прав людини, критичним мисленням кожного індивіда. У реалізації цих завдань суттєву роль відіграє плюралізм інформаційного простору як визначальна цінність розвинутого соціуму.

Важливим аспектом відкритого суспільства є виховання толерантності у громадян, адже ця якість сприяє взаємодії людей, обміну інформацією між ними на всіх суспільних рівнях, передбачає вихід особистості за ідеологічні, соціальні, культурні та політичні рамки. Юнацькі бібліотеки беруть участь у формуванні толерантного суспільства через ознайомлення користувачів з іншими національними, культурними та релігійними традиціями, демонстрацію відмінності між ними без зверхності будь-якої з них над іншими. Акцентуючи увагу на питаннях цінності культурного різноманіття, протидії проявам ксенофобії, расової, етнічної, релігійної дискримінації, морально-етичного виховання, сприяння верховенству права на національному та міжнародному рівнях (адже до ознак відкритого суспільства належить і висока правова культура його громадян) бібліотеки для юнацтва долучаються до впровадження Цілі сталого розвитку № 16.

Загалом, узгоджуючи власні стратегічні напрями розвитку з ЦСР, юнацькі бібліотеки України можуть формувати інноваційні завдання діяльності та віднайти ефективні шляхи для інформування суспільства про неї, визначати свої функції в тих категоріях, яким наразі суспільство надає першочергову увагу.

Перспективу подальших досліджень становитиме аналіз процесу навчання бібліотекарів із питань впровадження ЦСР за допомогою бібліотечних засобів. Цю проблематику доцільно розглянути як один із напрямів методичної роботи бібліотек, що має на меті організацію та управління інноваційними процесами в системі безперервної освіти бібліотечних фахівців.

Список використаної літератури

1. Актуальні питання профорієнтаційної роботи бібліотек в сучасних соціально-економічних умовах : методичні поради / Упр. культури, національностей та релігій Хмельницьк. облдержадмін.; ХОУНБ ім. М. Островського ; [уклад.: Босюк Г. А]. — Хмельницький, 2014. — 28 с. — Режим доступу: http://www.ounb.km.ua/vidanya/2014/prof_orient.pdf. — Назва з екрана.
2. Мухамед'яров Н. Н. Бібліотека як соціально-комунікаційний центр формування здорового способу життя : автореф. дис. ... канд. наук із соц. комунікацій / Наїль Нариманович Мухамед'яров ; Харк. держ. акад. культури. — Харків, 2010. — 26 с.
3. Вергун А. М. Концепція сталого розвитку в умовах глобалізації / А. М. Вергун, І. О. Тарасенко // Вісник Київського національного університету технологій та дизайну. — 2014. — № 2 (76). — С. 207—218.
4. Деркач М. І. Концепт сталого розвитку як домінуюча ідеологія людської цивілізації у XXI ст. / М. І. Деркач // Вісник Дніпропетровського університету. — 2009. — Вип. 3/1. — С. 185—191.
5. На шляху гендерної рівності : методично-бібліографічні матеріали / ОУНБ ім. В. Г. Короленка ; [підгот. О. Рижасва; відп. за вип. О. Сльозка]. — Чернігів, 2010. — 22 с. — Режим доступу: http://libkor.com.ua/php/metod_mat_files/Genderna_rivnistb.pdf. — Назва з екрана.
6. Пашкова В. С. Бібліотеки і реалізація Порядку денного ООН до 2030 р. / В. С. Пашкова // Бібліотечна планета. — 2017. — № 1. — С. 6—10.

Проанализированы стратегические направления деятельности библиотек для юношества в контексте реализации Целей устойчивого развития ООН (2016—2030 гг.). Исследованы характерные особенности работы юношеских библиотек в свете таких вопросов устойчивого развития украинского общества, как проблемы бедности и безработицы, обеспечение здорового образа жизни граждан, содействие повышению качества образования, гендерного равенства, экологического просвещения, формирования открытого и мирного общества.

The strategic directions of the activity of libraries for youth in the context of the implementation of the UN Sustainable Development Goals (2016—2030) are analyzed. The characteristic features of the work of youth libraries are investigated in the light of such issues of sustainable development of Ukrainian society as problems of poverty and unemployment, ensuring a healthy lifestyle for citizens, promoting the quality of education, gender equality, environmental education, and the formation of an open and peaceful society.

Надійшла до редакції 18 квітня 2017 року

СОЦІОКОМУНІКАЦІЙНІ ТЕХНОЛОГІЇ

УДК 378.4-044.247:004.7

Валентина Білоус,
директор
бібліотеки ВДПУ
імені Михайла
Коцюбинського

**Наталія
Лазаренко,**
кандидат
педагогічних наук,
доцент, ректор
ВДПУ
імені Михайла
Коцюбинського

Алла Коломіць,
кандидат фізико-
математичних
наук, доктор
педагогічних наук,
проректор
з наукової роботи
ВДПУ
імені Михайла
Коцюбинського

Інтеграція університетської науки у світовий інформаційний простір

У статті порушено питання розвитку та просування університетської науки у цифровому просторі, впровадження наукометричних методів у навчальному закладі, висвітлено досвід роботи бібліотеки Вінницького державного педагогічного університету імені Михайла Коцюбинського.

Ключові слова: наукометрія, бібліометрія, інформаційні комунікації, цифровий простір, інновації у бібліотеці, електронні ресурси, Google Scholar.

Актуальність дослідження. Рівень розвитку науки є визначальним чинником прогресу суспільства, саме тому в Законі України "Про наукову і науково-технічну діяльність" наголошено на значенні науки як невіддільного складника національної культури та освіти, джерела підвищення добробуту громадян, їхнього духовного й інтелектуального зростання. Нині надзвичайно актуальною є проблема підвищення рівня присутності вітчизняної науки у глобальному науково-інформаційному просторі та збільшення її впливовості у світі, все гостріше постає питання ефектив-

ності досліджень, розробки чітких критеріїв їхнього оцінювання, вимірювання результатів роботи вчених. У Законі України "Про вищу освіту" зазначено, що наукова, науково-технічна та інноваційна діяльність є вагомим складником освітнього простору; її провадження в університетах, академіях, інститутах є обов'язковим.

Питання наукометрії, бібліометрії, підвищення рейтингу установи загалом та власне наукового працівника є, як ніколи, актуальним. Останніми роками зростає увага до так званих метрій (біб-